

afgiftekantoor
2200 Herentals 1
Wettelijk Depot
B.D.54.073

België - Belgique
PB
2200 Herentals 1
P409301

maandelijks clubtijdschrift

198

april 2023

verantwoordelijke uitgever
Kapittelbossen 9 – 2200 Herentals

Numismatica Herentals EGMP
redactie Rudy Dillen

Bestuur

Rudy Dillen	voorzitter - secretaris - penningm. - redacteur 0471-329179 rudy.dillen@telenet.be
Koen De Pooter	veilingmeester - waardebepalingen 0473-556266 koen.de.pooter@telenet.be
Frank Lippens	bibliothecaris - webmaster - archivaris 0475-552400 frank.lippens1@skynet.be

Numismatica Herentals

rekeningnummer	BE43 0014 2061 3601 - GEBABEBB
lidgeld-2023	16 € lidmaatschap Numismatica Herentals EGMP (24 € voor EGMP-leden in het buitenland)
	12 € lokaal lidmaatschap Numismatica Herentals = enkel voor leden van andere EGMP-afdelingen (15 € voor EGMP-leden in het buitenland)
	1 € éénmalig daglidmaatschap voor nieuwe bezoekers gratis voor -18 jaar, vergezeld van een volwassen lid
	50% korting op het lidgeld, voor houders van een vrijetijdspas
aangesloten bij	Europees Genootschap Munt- en Penningkunde
website	www.numismatica-herentals.be

clubactiviteit telkens op de 2e zondag van de maand, 8-12u
zaal St-Antonius, Kapucijnenstraat 7, 2200 Herentals

zondag 9 april 2023

14 mei - 11 juni - 9 juli

cover: deze prijsmedaille, aanwezig in het penningkabinet *Francois Cajot* van Namen, werd uitgereikt aan de Herentalse bijenteler August Mees. Dit ter gelegenheid van het behalen van de eerste prijs op de imkertentoonstelling van de 'Société d'Apiculture du Bassin de la Meuse', september 1893, te Namen. Als enige Belgische professionele handelaar in bijenteelt en aanverwante producten in zijn tijd, en dank zij de vele vernieuwingen die hij introduceerde in het imkerwereldje, verwierf hij naam en faam op nationaal en internationaal vlak. Ironie: net op het ogenblik dat het bedrijf 100 jaar bestaat (1986) doet de laatste telg van de familie de boeken dicht. (zie artikel)

Medailles: nog af te halen!

CLUBNIEUWS

We lijsten hier de gepersonaliseerde medailles op - van vorige jaren - die nog liggen te wachten om te worden afgehaald. Talm echter niet langer, bij niet-afhaling kunnen ze worden hergegraveerd voor een nieuwe bestemming!! Doe het snel, vóór de volgende lichterij arriveert (mei)!

BRIGAND (5 jaar): Bart, Maud en Jona Ceulemans (Lint), Hendrik De Backer (Zemst), Aloïs De Ceuster (Deurne), Jan De Jonghe (Nijlen), Andy De Maertelaere (Schilder), Patrick De Roeck (Lint), Peter Du Brucq (Geraardsbergen), Jos Eijssermans (Bedburg-Hau), Marc Everaert (Mechelen), André Goetbloet (Kessel), Werner Oris (Geel), Jozef Raeves (Zoersel), Koenraad Rogiers (H-Zolder), Serge Rooman (Merksplas), Frederik Tielens (St-P-Woluwe), Dirk Van Vucht (Geel).

POORTER (10 jaar): Guy Bossijns (Brecht), Theo Breugelmans (Arendonk), Aloïs De Ceuster (Deurne), Patrick De Roeck (Lint), Patrick Heylen (H-Eksel), Serge en Olivier Maufort (Koersel), Koenraad Rogiers (H-Zolder), Dave Stoelen (Heist o/d Berg), Joannes Swinnen (Lommel), Willem Van Alsenoy (Antwerpen), Johan Vanbergen (Drieslinter), Marijn Van Zundert (Kapellen), Luc Verhaert (Diest).

BEGIJN (15 jaar): François Blockmans (Kortenberg), Guy Bossijns (Brecht), Louis Daems (H-Zolder), Jacques Geldhof (Harelbeke), Danny Gerits (H-Zolder), Steven Goovaerts (Hulshout), Herbert Hansen (Mol), Ali Hifnawi (Geel), Peter Jansen (Antwerpen), Adrienne Janssen (Hoboken), Patrick Jooker (Genk), Ludo Leyten (Merksplas), Diederik Loysch (H-Helchteren), Michele Niessen (Paal), Roger Philippot (Kampenhout), Andre Poels (H-Zolder), Koenraad Rogiers (H-Zolder), Willy Sarphatie (Antwerpen), Johan Vanbergen (Drieslinter), Paul Van Den Broeck (Kesselt), Georges Van der Meirsch (St-Kat.-Waver).

We melden u het spijtige overlijden van de heer **Leon Philippe** (Overpelt, 81j). Leon was lid sinds de opstart van onze vereniging en een trouwe standhouder op al onze activiteiten. Met zijn grote numismatische kennis was hij een gerespecteerde gast op de muntbeurzen. De laatste jaren was hij echter minder mobiel en nam zoon Rudi de fakkel over. We wensen Rudi en de getroffen families alle sterkte toe bij het verwerken van dit verlies.

Eindactiviteiten

zondag 9 april 2023

11.15u **Trekking van de jeugdombola** gratis lootje voor -18 jaar
munt + biljet + muntenset altijd-prijs!

11.20u **Aanwezigheidstombola** gratis voor alle aangesloten leden

- * zilveren dollar, stagecoach Kingston-New York - Canada 1992
- * zilveren 5 kroner, 25j Frederik IX & Ingrid - Denemarken 1960
- zilveren 10 lirot, Chanukka Damascus lamp - Israel 1974
- * UNC-biljet 100 frank, James Ensor - België 1995-2001

11.25u **Trekking lootjestombola** 1 € = 1 lootje 5 € = 6 lootjes

- * gouden 20 francs, Napoleon III - Frankrijk 1856
- * zilveren 5 dollars, Norman W. Manley - Jamaica 1978
- zilveren 5 francs, Leopold II - België 1870
- zilveren 1000 escudos, 200j do crédito público - Portugal 1997
- zilveren 100 francs, 16e Winter-OS Albertville - Frankrijk 1992
- zilveren crown, 'Quo Fata Ferunt' - Bermuda 1964
- zilveren 250 frank, Charlotte 1000 jaar Luxemburg-Stad 1963
- * UNC-biljet 1.000.000 zaire, Mobutu Sese Seko - Zaire 1992

met telkens een lekkere fles Solatio Rouge, Pays d'Oc - Frankrijk, 2019

11.30u **Start van de clubveiling** tijdig biednummer afhalen

Oplossing muntenpuzzel

Bermuda, crown 1964

Tijdens de clubactiviteit van 12 maart vonden we 38 strookjes in onze rode puzzeldoos. Alle, op 2 na, hadden het correcte sleutelwoord gevonden: MARTINIQUE. Voor de schiftingsvraag moest het gewicht geraden worden van de reuze Conch-schelp op de bestuurstafel: deze woog exact 1kg **228g**. Freddy Vermeulen (Hallaar) was er met 220g het dichtste bij en mocht dan ook prijsmunt en fles wijn in ontvangst nemen. **Bedankt aan alle deelnemers, bedankt Leopold, proficiat Freddy!**

Vragen

antwoorden

1. Waar ligt Bermuda? **Noordelijke Atlantische Oceaan**
2. Wat is de hoofdstad van Bermuda? **Hamilton**
3. Uit hoeveel eilanden bestaat de Bermuda-archipel? **181**
4. Waartoe behoort Bermuda? **Verenigd Koninkrijk**
5. Welk scheepswrak staat op de keerzijde? **Sea Venture**
6. Wat betekent QUO FATA FERUNT? **Waar het lot ons leidt**
7. Waarvoor is de Bermudadriehoek gekend?
Er vergaan veel schepen en vliegtuigen
8. Wat vormt de hoekpunten van de Bermudadriehoek?
Bermuda, Miami, Puerto Rico
9. Wie is de graveur van de keerzijde? **Georges Kruger-Gray**
10. Waar werd deze munt geslagen? **Royal Mint**

Bermuda, crown 1964

Leopold Verbist

Bermuda, 1 crown 1964, Ag 500 ‰, 22,62 g, Ø 36 mm

Geografie

Bermuda is een Brits overzees gebiedsdeel in de noordelijke Atlantische Oceaan op 1035 km van de oostkust van de Verenigde Staten. De hoofdstad is *Hamilton*. Er wonen ongeveer 70.000 mensen. 70 % zijn afstammelingen van Afrikaanse slaven en 30 % blanken van Britse, Ierse of Portugese origine.

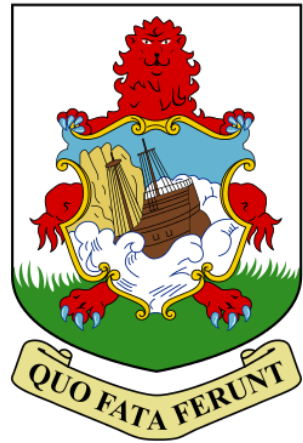
Bermuda bestaat uit 181 eilanden en eilandjes die uit kalksteen bestaan, met een totale oppervlakte van 54 km². De 4 grootste eilanden zijn via bruggen met elkaar verbonden. Deze zijn Hamilton, Saint George, Saint David en Somerset. Er is een luchthaven op Saint David. Het heeft veel stranden met roze zand waar ook veel koraal te zien is. Het heeft een subtropisch klimaat en is ook bekend om zijn duiktoerisme.

De Bermudaanse dollar circuleert er die een vaste wisselkoers heeft met de Amerikaanse dollar. Het is een rijk land: het heeft een van de hoogste inkomens per persoon ter wereld en is ook een belastingparadijs. De *Bermudashorts*, korte nette broeken, zijn vernoemd naar Bermuda. Deze worden op het eiland gedragen, ook op het werk.

Geschiedenis

De Spaanse ontdekkingsreiziger Juan de Bermúdez ontdekte de eilanden

in 1505, naar wie ze vernoemd zijn. Ze waren onbewoond. In 1609 leed een schip van de *Britse Virginia Company*, de *Sea Venture* onder commando van sir Georges Somers schipbreuk op Bermuda en de schipbreukelingen bleven er 10 maand. Deze schipbreuk is afgebeeld op de vlag en het wapen van Bermuda. Het wapen toont het wrak van de *Sea Venture* en de spreuk *QUO FATA FERUNT* (*Waar het lot ons leidt*, een allusie op de schipbreuk). De rode leeuw staat voor de band met Groot-Brittannië.

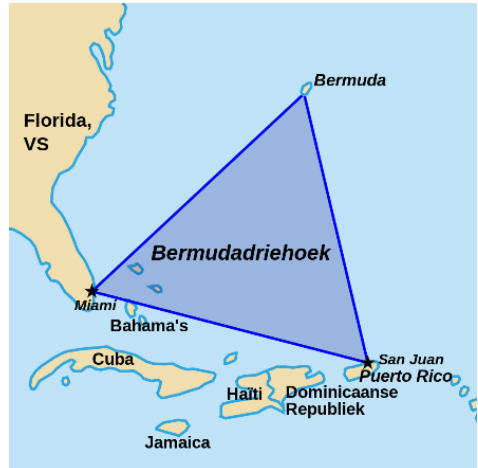

In 1612 stichtten 60 Britse kolonisten van de Virginia-kolonie er een nederzetting. Het werd een Britse kroonkolonie in 1684. De eerste Afrikaanse slaven kwamen toe in 1616 maar dat eindigde reeds einde 17de eeuw. Bermuda speelde ook een rol in de Amerikaanse Revolutie (1765-1791) door buskruit en militaire goederen te leveren aan de Noordelijke Staten ondanks de handelsban met Groot-Brittannië.

De Bermudadriehoek

De Bermudadriehoek is een denkbeeldige driehoek tussen Miami (VS), de Bermuda-eilanden en Puerto Rico in het westelijk deel van de Atlantische Oceaan.

De Bermudadriehoek is berucht omdat er dikwijls op mysterieuze wijze schepen en vliegtuigen spoorloos verdwijnen. De wetenschap heeft daar al een heleboel mogelijke verklaringen voor gegeven: van fluctuaties in het aardmagnetisch veld tot bewegingen van de golfstroom, tropische stormen, monstergolven en ontsnappend methaan uit de zeebodem.

Onder en rond Bermuda is er een grote afzetting van magnetiet (Fe_3O_4) in de zeebodem, een sterk magnetisch ijzeroxide dat anomalieën van het aardmagnetisch veld veroorzaakt, wat magnetische kompassen doet afwijken. Zelfs Columbus had daar destijds al last van. Het kan ook vliegtuigen desoriënteren, uit koers brengen of doen neerstorten.

Een andere veel gehoorde verklaring berust op het bestaan van grote methaanhydraatafzettingen (een compact mengsel van waterijs en methaan) die diep in de zee voorkomen. Soms ontsnapt een grote hoeveelheid methaan (CH₄) die opstijgt naar het oppervlak. De draagkracht van water neemt af doordat er gasbelletjes in voorkomen. Hierdoor kunnen schepen op zeer korte tijd zinken.

De munt

Voorz.: portret van de jonge koningin Elisabeth II (1926-2022); graveur Cecil Thomas (1885-1976)

Keerz.: wapenschild van Bermuda met het wrak van de Sea Venture;

rondom: ONE BERMUDA CROWN 1964 QUO FATA FERUNT;
graveur: Georges Edward Kruger-Gray (1880-1943)

Slagaantal: 470.000 + 30.000 proof; geslagen door de Royal Mint

Georges Kruger-Gray was een bekende Britse graveur. Hij graveerde ook munten voor Australië, Canada, Cyprus, Jersey, Mauritius, Nieuw-Guinea, Nieuw-Zeeland, Zuid-Afrika en Zuid-Rhodesië.

Bermuda, 1 crown 1959, Ag 925 ‰, 28,28 g, Ø 38,61 mm, 100.000 ex.

De Bermuda crown (= 5 shilling) van 1964 is een van de 2 enige munten die Bermuda uitgaf onder het Britse crown-shilling-pence systeem. De andere is de crown uitgegeven in 1959 ter gelegenheid van 350ste verjaardag van de oprichting van de kolonie. In 1970 schakelde Bermuda over naar de decimale Bermuda-dollar.

Bibliografie

Wikipedia, *Bermuda*, <https://nl.wikipedia.org/wiki/Bermuda>

Wikipedia: *Bermudadriehoek*,

<https://nl.wikipedia.org/wiki/Bermudadriehoek>

Wikipedia, *Wapen van Bermuda*

https://nl.wikipedia.org/wiki/Wapen_van_Bermuda

Wikipedia, *George Kruger-Gray*,

https://en.wikipedia.org/wiki/George_Kruger_Gray

August Mees was eind 19e - begin 20e eeuw een succesvolle Herentalse ondernemer die aan de Stationsstraat een imposant industrieterrein uitbouwde voor bijenteelt. Tevens bouwt hij er een timmermansbedrijf uit en produceerde er brikken voor woningbouw. Op Wereldtentoonstellingen en grote imkerwedstrijden introduceerde hij spectaculaire vernieuwingen voor de bijenteelt en verwierf nationale- en internationale faam voor zijn Herentals bedrijf. Bestellingen van heinde en ver werden via het nabijgelegen spoorwegnet en waterlopen tot buiten de landsgrenzen vervoerd.

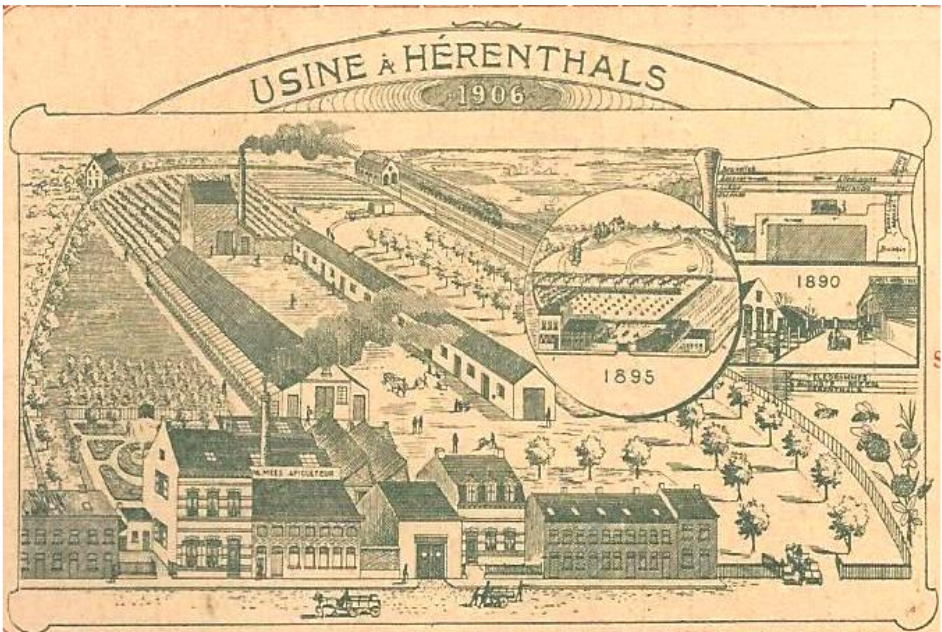
August Mees werd geboren te Herentals op 17 juli 1862. Net als zijn vader leerde hij het beroep van timmerman/zadelmaker. Op jonge leeftijd stapt hij mee in het zadel- en gareelmakersbedrijf van zijn opa Gust Versteylen en diens ongehuwde inwonende zoon Franciscus, in de Nederij. Na het overlijden van August Versteylen (1874) en diens zoon Franciscus in 1880, verschijnt volgend bericht in de plaatselijke krant: *Ondergetekende brengt het geëerd publiek ter kennis dat hij, bij het overlijden van zijnen oom Franciscus Versteylen, in het van ouds gekende huis in de Neerrij te Herenthals den stiel van gareelmaker zal blijven uitoefenen. A. Mees.*

De kriebels voor imkerij moeten August Mees al heel vroeg hebben bereikt. Nadat hij in 1886 in aanraking komt met een boek over bijenteelt en zo kennismaakt met de *Cowan*-bijenkast, bekwaamde hij zich verder in de bijenteelt. Het jaar nadien maakte hij, samen met de onderpastoor van de St.-Antoniusparochie De Ridder, de oversteek naar Engeland. Bij de firma 'Thomas Blow' in Welwyn (Hertfordshire) stelen ze er met ogen en oren hoe daar aan vernieuwende bijenteelt wordt gedaan en schaffen er zich de nodige imkermaterialen aan.

Houten bijenkasten komen sterk in opmars, dit ten nadele van de bijenkorven uit stro die al eeuwen in gebruik waren. Doordat Gust zijn houten bijenkasten zelf kon bouwen en imkerervaring had, was hij de geknipte persoon om de primitieve bijenkasten te optimaliseren.

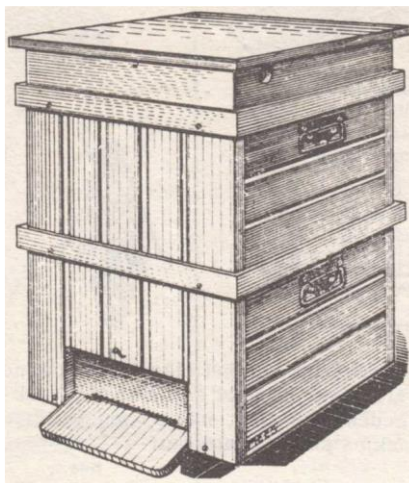
Op 21 oktober 1886 huwt Gust op 24-jarige leeftijd met de Herentalse winkelierster Maria Spoomans. Het koppel had met August-Carolus (°1882) reeds een 'voorkind', geboren in Borgerhout. Na het huwelijk volgen nog 4 kinderen, allen geboren te Herentals: Maria (1887), Irma (1888), Theresia (1893) en Jos (1891). Gust richtte aan de Stationsstraat nr 9 zijn eigen bedrijf gespecialiseerd in imkermateriaal op. Hij bleef werken aan het optimaliseren van de *Kempense Bijenkast* en had daar zulk een groot succes mee, dat zijn bedrijf méér dan 225 internationale 1ste prijzen zal behalen. Het bedrijf neemt een vlucht, Gust moet een versnelling hoger schakelen en een uitbreiding van het terrein is nodig. Op dat ogenblik is Gust Mees de enige professionele bijenteler in België.

In 1888 wordt de 'Maatschappij voor Bijenteelt' gesticht met o.a. August Mees als bestuurslid. Bedoeling is om imkers te verenigen en om tot uitwisseling van kennis en technieken te komen en de imkerij naar een hoger niveau te tillen.

In 1889 komt er ook steun van hogerhand. Het Ministerie van Landbouw organiseert in elke provincie 'Bijenteeltlessen'. Voor de provincie Antwerpen wordt een lessenreeks van 4 sessies gehouden in het Herentalse gemeentehuis en op de terreinen van Mees. Ook is Gust medeauteur aan 'De Bie', het enige Nederlandstalig Tijdschrift voor Bijentelers in België en Nederland.

Kempense bijenkast, ontworpen door August Mees, een verwezenlijking waarmee hij vele prijzen zou winnen in binnen- en buitenland. Zo werden hem op de Internationale Imkerwedstrijd te Namen (1893) 17 medailles uitgereikt. Een jaar later op de Wereldtentoonstelling te Antwerpen (1894) deed hij nog beter: 18 medailles waren zijn deel. Later volgen nog 1889 Leuven (1e prijs), in 1902 's-Hertogenbosch (5 eerste prijzen) en talrijke erepenningen en hoogste onderscheidingen in Gent (1913),

Laeken (1920), Esh-sur-Alzette (1921), Erquelinnes (1923), ... deze opsomming is niet volledig.

Apicultuurmedailles

Het penningkabinet *Francois Cajot* (Namen) heeft 5 medailles met bijhorend diploma op naam van August Mees. Ze werden aangeschaft in 1997 via het veilinghuis *Jean Elsen et ses Fils* te Brussel en komen uit de collectie van imker-numismaat Jean Nivaille.

Deze 5 medailles behaalde Mees op de Internationale Imkertentoonstelling te Namen in 1893. Van 17 tot 21 september houdt de "Société d'Apiculture du Bassin de la Meuse" te Namen een internationale tentoonstelling met wedstrijden voor imkers over heel Europa. In totaal werden 38 wedstrijden ingericht. August Mees uit Herentals wist maar liefst 17 medailles binnen te halen: 7 gouden, 9 zilveren en 1 bronzen.

Vergulde medaille van de Société d'Apiculture du Bassin de la Meuse - Namur 1893, uitgereikt aan August Mees: eerste gedeelde prijs voor de

mooiste collectie bijen-kasten met ramen van het horizontale systeem

August Mees had aan de Stationsstraat niet enkel een bijenkwekerij, hij had tevens schrijnwerkers en meubelmakers in dienst voor het maken van de bijenkasten. Op een ander deel van het terrein werden bakstenen gemaakt voor de huizenbouw. De strategische ligging dichtbij 'de Vaart' en de spoorweg Brussel-Luik droeg bij tot het succes van het bedrijf.

Diploma van de **Société d'Apiculture du Bassin de la Meuse - Concours-Exposition de Namur** - eerste gedeelde prijs, voor de mooiste collectie bijenkasten met ramen van het horizontale systeem.

Dat er ook kwaliteit werd afgeleverd in het timmermanssegment mag blijken uit een *tijding* in het 'Annonce Blad Moll' van 27 oktober 1900. August Mees haalt een offerte binnen om een nieuw schoollokaal te bemeubelen in het centrum van Mol en steekt daarmee 7 andere kandidaten uit een brede regio de loef af.

In 1911 wordt het 25-jarig bestaan van het bedrijf gevierd en vader August neemt zijn 2 zonen Charles en Jos mee op in het bedrijf. In 1912 - Gust is dan met 50 jaar op pensioen - zoeken Charel en Jos, via o.a. krantenberichten werkvolk om het bedrijf draaiende te houden: *schrijnwerkers en meubelmakers, het geheel jaar, volle dagen, vast werk, altijd binnen, goed loon. Ook handwerkers, waarvan ten minste een die wat geleerd is, voor locht vast binnenwerk, en handige jongens boven de 14 jaar, voor den winter of vast, van de dorpen of van Herenthals. Liefhebbers voor het uitdoen van boomen kunnen zich aanbieden bij Mees.*

Als eerstgeborene **Karel** in 1918 overlijdt zet Jos, met tanend succes, het bedrijf verder. Waar August enkel op zondagnamiddag rust neemt, wordt onder Jos *de inrichting* gesloten op zaterdag, zondag en feestdagen. Mogelijk ontriefde hij hiermee heel wat hobbyisten in de bijenteelt.

« IN DE BIE » 2336

GROOT GESTICHT VOOR BIEËNTEELT

HUIS VAN VERTROUWEN - GESTICHT IN 1886

Telefoon n° 161 Handelsregister Turnhout : n° 2170

Jos. MEES, FABRIKANT

(Opvolger van AUGUST MEES, Vader)

§ § § § **HERENTHALS (België)**

POSTCHECKREKENING N° 7789

WAFELWAS — BIEKASSEN EN -KORVEN — SLINGERS EN PERSEN

<p>HONIGGLAZEN</p> <p>KWEEKEN VAN INLANDSCHE EN ITALIAANSCH E BIËN</p> <p>BIËVOLKEN — ZWERMEN</p> <p>HONIG EN WAS GEWAARBORGD</p> <p>ZUIVER VAN BIËN</p>		<p>UITVOERHANDEL</p> <p>HANDEL IN 'T GROOT EN IN 'T KLEIN</p> <p>MATIGE PRIJZEN</p> <p>VERSCHILLENDE ARTIKELN</p> <p>EN AL WAT DE BIËNTEELT BETREFT</p> <p>BEROOCKERS, HANDSCHOENEN, ENZ.</p>
--	---	---

Italiaansche Moederbieën — Kartonnen Honigpotten — Volwerkte Pensieri-Raten

KATALOGUS EN PRIJZEN
OP AANVRAAG

BRIEFWISSELING
IN ALLE TALEN

Telegrammen : MEES, Biënteler, Herenthals

Hoofding van een *Afleverings-Bulletijn* uit 1937.

vintage etiketten die de honingpotten sierden van de firma Mees

Na verloop van tijd neemt Jos Mees zijn dochter Francine mee op in het bedrijf. Als in 1968 Jos overlijdt is het vooral Charel Van Looy, een van de langst in dienst zijnde werknemers, die de zaak nog 18 jaar verder runt, met Francine als baas. In 1986, het jaar dat het bedrijf exact 100 jaar bestaat doet Francine Mees de boeken dicht. Meestal verblijvend in Brussel met haar Italiaanse echtgenoot heeft ze weinig affiniteit met de zaak. Ze verhuist, samen met haar dochter, naar Italië en verkoopt het bedrijf. Marcel en Raymond De Bie (what's in a name ...?) imkers te Mechelen kopen het overgrote deel van de handelszaak over. De schrijnwerkerij wordt verkocht aan 'Het Bijenhof' in Kortrijk-Bissegem die verder de 'Kempische' bijenkast fabriceert. Charel Van Looy houdt nog enkele jaren bij hem thuis in de Markgravenstraat, een handeltje in stand om de lokale imkers te voorzien van het nodige bijenteeltmateriaal.

Wereldtentoonstelling Antwerpen 1894

Van 5 mei tot 5 november 1894 werd op het Zuid de 2e Wereldtentoonstelling georganiseerd te Antwerpen. Naast de vele permanente tentoonstellingen werden ook tijdelijke manifestaties georganiseerd: op de imkертentoonstelling (2-9 sep) toonden een ca. 180 exposanten er hun allernieuwste materialen.

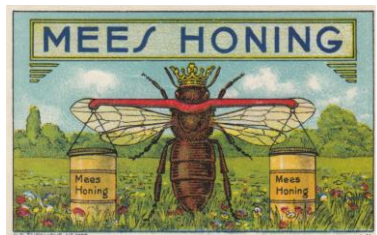
De meeste wedstrijden hadden 3 laureaten: de 1ste kreeg een medaille in vermeil, de 2de een zilveren-, de 3de een bronzen exemplaar. Alle medailles zijn van het type zoals hier afgebeeld: de voorzijde toont centraal het wapenschild van gaststad Antwerpen, rondom de wapenschilden van de 8 andere provincies. Rondom: EXPOSITION UNIVERSELLE D'ANVERS - APICULTURE. Op de keerzijde staat, in een landschap van bloemen en struiken, een bijenkorf op een sokkel, met opschrift 2 SEPT. 1894. De medailles zijn een creatie van het Brusselse atelier DE VIGNE - HART. August Mees kaapte tijdens deze tentoonstellingswedstrijd de meeste medailles (17 ex.) weg en vergrootte hiermee zijn (inter)nationale faam. In totaal nam hij 4 medailles in vermeil, 7 zilveren en 6 bronzen medailles, 2 eervolle vermeldingen en 20 frank aan prijzengeld mee naar huis.

Gouden medaille Wereldtentoonstelling Antwerpen 1894

Voorzijde: buste van koning Leopold II met lange baard, naar rechts, LEOPOLD . II . ROI . DES . BELGES; onderaan JUL. BAETES SCULP.

Keerzijde: centraal een werldebol met vermelding van de continenten, omwikkeld door een lint waaronder een lauriertak is gestoken. Eronder een zicht op de tentoonstellingsgebouwen; bovenaan het Antwerpse wapenschild; rondom een tekstband met: EXPOSITION UNIVERSELLE D'ANVERS -1894- WERELD-TENTOONSTELLING ANTWERPEN, onderaan de naam van graveur JUL. BAETES, alles binnen een kabelcirkel. (bron: MAS)

1

2

10

11

nr	land	munt			kwal	mat	inzet
1	Rome	Faustina	denarius	140 nC	ZF	Ag	25.00
2		Valerianus	antoninianus ORIENS	253-258	ZF/Pr	Ag	5.00
3		Aurelianus	antoninianus ORIENS	274-275	ZF/Pr	Ag	2.00
4		AE follis	Constantinopolis + koloniale munt		ZF	AE	2.00
5	Brabant	Maria-Theresia	oord - Brussel	1745	ZF	Cu	1.00
6		Jozef II	Inhuldigingsjeton twv. 2 oorden	1792	ZF	Cu	18.00
7	Vlaanderen	Maria-Theresia	dubbel oord - Brugge	1750	F	Cu	1.00
8	Namen	Max. de Bavière	oord	1712	F	Cu	1.00
9	België	Leopold I	5 centimes	1837	F	Cu	2.00
10		Leopold I	10 centimes	1862	ZF	CuNi	1.00
11		Leopold II	1 franc	1867 FR	ZF	Ag	5.00
12		Leopold II	10 centimes	1894 FR	F	CuNi	1.00
13		Albert I	1 franc	1912 FR	Pr	Ag	1.00
14		Albert I	1 franc - kwartslag	1934 FR	ZF	Ni	10.00
15		Leopold III	5 frank - positie A	1936 VL	ZF	Ni	2.00
16		Leopold III	25 centimes - medailleslag	1939 FR/VL	ZF	CuNi	50.00
17		Boudewijn I	100 frank	1951 VL	ZF	Ag	7.50
18		Boudewijn I	<i>magnetische vervalsing</i> 50 frank	1954	ZF	Fe	1.00
19	China	Republiek	5 yuan herdenkingsmunt Bejing	2022	FDC	CuNi	4.00
20	Duitsland	Duitse Rijk	50 Reichspfennig	1939 A	Pr	Ni	20.00
21	Eiland Man	Elizabeth II	1 crown, herdenkingsmunt	1977	FDC	Ag	15.00
22	Frankrijk	Henri III	douzain	ZD (1374-1389)	G	Ag	1.00
23		Republiek	1 centime	An 7 (1798)	F	Cu	1.00
24		Napoleon	2 francs	1811 A	F	Ag	20.00
25		Napoleon III	50 centimes	1864 A	F	Ag	1.00
26		Napoleon III	20 centimes	1866 BB	F	Ag	2.00
27		Republiek	2 francs	1870 A	ZF	Ag	5.00
28		Republiek	2 francs	1888 A	F/ZF	Ag	5.00
29		Republiek	1 franc	1888 A	F/ZF	Ag	4.00
30	India	Republiek	10 rupees (KM 185)	1973	FDC	Ag	6.50
31		Republiek	20 rupees (KM 240)	1973	FDC	Ag	9.00
32	Italië	Umberto I	10 centesimi	1894 R	ZF	Cu	1.00
33	Italië	Republiek	10 euro	2006	FDC	Ag	10.00

19

20

24

33

34

37

38

43

nr	item	beschrijving			kwal	mat	inzet
34	Nederland	Holland	dubbele stuiver	1792	F	Ag	3.00
35	Nigeria	Elizabeth II	1 penny	1959	Pr	Cu	1.00
36	Niue	Republiek	5 dollar 'Boris Becker'	1987	Pr	CuNi	5.00
37		Republiek	5 dollar 'Steffi Graf'	1987	Pr	CuNi	5.00
38	Oostenrijk	Republiek	100 schilling	1975	FDC	Ag	10.00
39		Republiek	5 euro, herdenkingsmunt	2010	FDC	Cu	5.50
40		Republiek	10 euro, herdenkingsmunt	2019	FDC	Cu	10.50
41	Rusland	Republiek	10 roebel	1992	Pr	Bi	5.00
42	penningen	Frankrijk, speeljeton, type Johann Conrad Hoger 1705-1743			ZF	AE	1.00
43		Geel religieuze penning St-Dimphna			ZF	Al	1.00
44		Alfred Laoureux - 'Mr. 2003 Photo's			Pr	AE	1.00
45	loten	België: +150 stuks 1 centime, Leopold I tot Albert I			div	Cu	10.00
46		Costa Rica: 14 munten			div	div	1.00
47		Duitsland: zeer groot lot oude Duitse munten			div	div	10.00
48	loten	Hongarije: set: 6 verschillende 5-forintmunten '75 Jaar Forint'			FDC	CuNi	5.00

nr	item	beschrijving			kwal	mat	inzet
49	loten	Noorwegen: 9 verschillende munten			div	div	1.00
50		Peru: 4x 1 sol, afbeelding dieren	2014-2019	FDC	CuNi	5.00	
51	set	België: Muntset 1980			FDC	div	1.00
52	divers	Luxemburg: originele bankrol 10 francs	1976	FDC	Ni	10.00	
53		flesopener, naar taler Maria-Theresia			div	AE?	1.00
54	boeken	Bankbiljetten van de wereld - Elsevier			Pr	papier	2.00
55		Munten – Burton Hobson			Pr	papier	1.00
56		Munten & penningen in Bourgondisch Vlaanderen, Taelman			Pr	papier	1.00
57		Coins – John Porteous			Pr	papier	1.00
58	loten	6 kg Belgische munten (in mooie koekendoos)			div	div	1.00
59		5 Belgische medailles			div	div	1.00
60	tijdschriften	Numismatisches NachrichtenBlatt 2022 (12 ex)			ZF	papier	1.00
61	biljetten	Herentals	25 centime 1915	03-07-1914	ZF	papier	5.00
62		België	1000 francs	11-04-1935	ZF	papier	1.00
63	biljetten	België	5 francs (variant 1988)	30-04-1938	F	papier	1.00

50

58

60

61

nr	item	beschrijving			kw	mat	inzet
64	biljetten	België	500 francs	18-10-1941	ZF	papier	1.00
65		België	20 francs	03-04-1956	ZF	papier	1.00
66		België	fantasiebiljet 100 dollar V.A.R.		Pr	papier	1.00
67		Frankrijk	1 franc 'Au Bon Marché'	ZD	F	papier	1.00
68		Filippijnen	100 pesos	ZD	ZF	papier	1.00
69		Taiwan	50 cents	1949	FDC	papier	1.00
70		Duitsland	100 mark	21-04-1910	ZF+	papier	1.00
71		Frankrijk	100 francs	07-12-1939	F/ZF	papier	1.00
72		Oostenrijk	10 verschillende noodbiljetten	10 heller	div	papier	1.00
73		Polen	50.000 marek	1922	ZF	papier	1.00
74		Rwanda	100 francs	24-04-1989	ZF	papier	1.00
75	biljetten	wereld	15 moderne biljetten		FDC	papier	1.00

71

74

div = divers
Ag = zilver

F = fraai
AE = brons-koper

ZF = zeer fraai
Fe = ijzer

Pr = prachtig
Cu = koper

FDC = fleur de coin
Ni = nikkel

UNC = uncirculated
Al = aluminium
Sn = tin

1	76.00	16	19.00	31	1.00	46	30.00	61	8.00
2	16.00	17	23.00	32	-	47	1.00	62	27.00
3	27.00	18	8.00	33	3.00	48	19.00	63	5.50
4	8.00	19	-	34	27.00	49	20.00	64	7.50
5	5.50	20	-	35	5.50	50	18.00	65	1.00
6	1.00	21	-	36	2.25	51	13.00	66	11.00
7	14.00	22	-	37	-	52	-	67	1.00
8	1.00	23	14.00	38	1.00	53	5.00	68	4.75
9	27.00	24	5.50	39	3.00	54	7.00	69	2.75
10	14.00	25	3.50	40	5.00	55	21.00	70	8.00
11	24.00	26	1.00	41	5.00	56	1.00	71	9.50
12	1.00	27	15.00	42	13.00	57	1.00	72	7.50
13	16.00	28	15.00	43	31.00	58	2.75	73	3.25
14	5.00	29	3.25	44	5.00	59	1.00	74	1.00
15	15.00	30	6.50	45	30.00	60	4.50	75	4.50

Veilingmodaliteiten

- elk lid kan loten binnenbrengen bij Koen, de clubveilingmeester.
- deze loten moeten vergezeld zijn van een lijst in 2-voud, met naam van de inbrenger, een beschrijving van de loten en hun inzetprijs, deze lijsten worden samen gecontroleerd en afgetekend. Deze formulieren zijn te bekomen aan onze bestuurstafel, ze kunnen tevens gedownload worden van de clubwebsite: www.numismatica-herentals.be/veiling.
- elke bieder haalt tijdig vóór de veiling een biednummer af aan de tafel.
- door dit nummer duidelijk zichtbaar op te steken zal het bod automatisch verhogen, het lot wordt toegekend aan de hoogste bieder.
- het bod wordt verhoogd als volgt:
 - 1-5 €: +25 cent
 - 5-10 €: +50 cent
 - 10-50 €: +1 euro
 - 50-100 €: +2 euro
 - +100 €: +5 euro
- direct na afloop van de veiling gebeurt de afhandeling met kopers en verkopers met contante betalingen.
- de veilingkosten bedragen: 7.5 % voor de koper, 7.5 % voor verkoper.
- voor gouden munten is er geen opgeld
- niet-verkochte loten worden gratis teruggegeven.

Veel succes!

In onze veiling: lot 67

Frankrijk, 1 franc 'Au Bon Marché'

Le Bon Marché in Parijs

Le Bon Marché - letterlijk *De Goede Markt*, maar ook *De Goede Koop* - is een grootwarenhuis in Parijs. Het is gevestigd in de Rue de Sèvres in het 7e arrondissement.

Le Bon Marché in Parijs

Het bedrijf werd opgericht door de broers Paul en Justin Videau als 'Au Bon Marché' in 1838, maar de winkel werd volledig heringericht tot het allereerste moderne grootwarenhuis in 1852 door hoedenhandelaar Aristide Boucicaut en diens echtgenote Marguerite. Dit koppel zou dus terecht beschouwd kunnen worden als de echte oprichters van het concept 'grootwarenhuis'.

In 1863 namen de Boucicauts de aandelen over van de Videaus die gechoqueerd waren door het zakendoen van hun nieuwe partners. De eerste steen van het huidige gebouw aan de Rue de Sèvres op de Parijse linkeroever dateert van 1869. De bouw werd in 1870 wel vertraagd door het Beleg van Parijs, maar op 2 april 1872 opent het nieuwe magazijn, met 45 m winkelramen op de Rue de Sèvres en 35 m op de Rue Velpeau.

De naamswijziging van Au Bon Marché naar Le Bon Marché dateert van 1989, 151 jaar na de opening. Le Bon Marché is nu, net als het gekende La Samaritaine in Parijs, sinds 1984, eigendom van het luxewarenconcern Louis Vuitton Moët Hennessy. De beroemde schrijver Émile Zola vermeldt Le Bon Marché in zijn roman 'Au Bonheur des Dames' (1883).

Het Biljet

Het biljet werd uitgegeven tijdens de periode 1914-1925, en is eenzijdig bedrukt. Vermoedelijke oplage: 1 reeks van 100.000 stuks - papier. Er bestaan eveneens biljetten van 50 centimes (zie foto hierboven). **KDP**

Bronnen: www.lebonmarche.com, MA-Shops & Delcampe, Wikipedia

Het personeel der post- en telegraafdiensten heeft bericht ontvangen, dat volgens de onderrichtingen van den minister van financiën, de volgende regelen moeten nagekomen worden voor het aannemen der muntstukken door het gebruik versleten.

A) Zilverstukken. - Welk het gewicht der zilverstukken zij, zijn zij in de schatkist aanneembaar als de vermindering van het gewicht te wijten is aan het verslijten door gebruik en de indrukken er op niet versleten zijn.

B) Goudstukken. - De goudstukken van den Muntbond, houden op aanneembaar te zijn in de openbare kassen, als hun gewicht gedaald is op 32 gr. 064, voor de stukken van 100 fr. ; 16 gr. 032 voor die van 50 fr. ; 6 gr. 406, voor die van 20 fr. ; 3 gr. 203, voor die van 10 fr. en 1 gr. voor die van 5 fr.

(bron: Nieuws- en Advertentieblad van Herenthals, 15 januari 1898)

Filatis 2

Postzegelhandel De Beul

Alles voor verzamelaars van postzegels, postkaarten,
bankbiljetten, munten en euromunten.

www.FILATIS2.com

gespecialiseerde website voor euromunten

Oekraïne herdenkt 1 jaar oorlog met bankbiljet

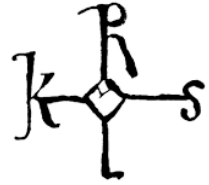
Naar aanleiding van de eerste verjaardag van de Russische invasie heeft de gouverneur van de Nationale Bank van Oekraïne onlangs een herdenkingsbiljet onthuld. Het gaat om het eerste bankbiljet in een reeks die de instelling van plan is om uit te geven.

Een beeld van twee met plakband vastgebonden handen verwijst naar oorlogsmisdaden die gepleegd zouden zijn door Russische troepen, een beschuldiging die Moskou ontkent. Een afbeelding van drie soldaten die de vlag van Oekraïne planten op de Krim prijkt op de andere zijde van het biljet van 20 grivna, dat ca. een 1/2 euro waard is. *Het Nieuwsblad*

Museum sluit goede muntendeal op eBay

Het kan je duur te staan komen als je niet weet wat een munt waard is. Deze Fransman liep een vermogen mis.

Een pientere Duitse amateur-numismaat kon zijn ogen nauwelijks geloven toen hij een muntenverzameling van een Fransman bekeek op het online veilinghuis eBay. In de collectie verscheen een munt met het portret van Karel de Grote, de Frankische koning van 774 tot 814 nC. Met minder dan 50 bekende exemplaren behoort de munt tot de zeldzaamste munten.

Deze zilveren munt bevat het enige portret van Karel de Grote uit die tijd (Ø 19 mm, gewicht 1.5 gram)

De verzamelaar waarschuwde het plaatselijke museum in Aken, in de tijd van Karel de Grote de hoofdstad van het keizerrijk: ‘Op de Franse eBay staat een munt die een echte denarius van Karel de Grote zou kunnen zijn’. Het museum bracht meteen een bod uit en betaalde uiteindelijk ‘een bedrag met vier cijfers’, schrijft het museum.

Deskundigen concludeerden later dat de munt echt is en een geschatte waarde heeft van 160.000 euro.

Uit grootvaders verzameling

De verkoper van de munt zit nu waarschijnlijk in Normandië te mokken. In plaats van de denarius bij een specialist te koop aan te bieden, koos hij voor een snelle oplossing op eBay. De muntenverzameling was van zijn grootvader geweest, en met het geld wilde hij een huis bouwen. Het museum in Aken is daarentegen wel te spreken over de deal: ‘Het was niet zo duur, dus we zijn erg tevreden’ zegt Frank Pohle van het Centre Charlemagne – Neues Stadtmuseum Aachen.

Celtic gender-bending Chris Rudd

Gender identity is in the news again, this time in the not so public pages of Iron Age numismatics. It is being suggested that the image of the god Apollo on a Celtic coin was deliberately changed to make him look more like a goddess, or at least gender neutral.

The coin is a Broad Flan gold stater, struck in the late 2nd century BC by the Bellovaci of Picardy, northern France, and due to be sold by Chris Rudd in Norwich, 14 May 2023. Director Elizabeth Cottam says: “In 1993 we thought Apollo looked so effeminate on the coin we changed its name to ‘Gallo-Belgic Goddess’.

Since then we’ve taken a more nuanced view of his long hair and long hairpin and no longer refer to him as a goddess.”

Dr Daphne Nash Briggs, author of *Coinage in the Celtic World* (Seaby 1987, Spink 2004), says: “You can’t sex the deity on this stater. It’s the sun, androgynous, both male and female. It’s a he-she deity, deliberately designed to look ambiguous.”

Male or female? Gallo-Belgic Broad Flan gold stater, c.150-125 BC. Chris Rudd, 14.5.2023, estimate £7,500.

For more information email: liz@celticcoins.com
Chris Rudd, PO Box 1500, Norwich NR10 5WS, England.

Numismatische agenda

april 2023

za 1	EGMP Dendermonde- 'tKlokske, Pijndersln 88, Denderm. NK Hasselt - CC Vergaderzaal 1 - Kunstlaan 5, Hasselt Gent-West MC - Centr. Reinaert, Reinaertstraat 28, Gent EVB - Lunch Garden - Blv. du Souverain 240, Oudergem Promotie van de Medaille - veiling 1/2023 luc_vandamme@outlook.be www.medaille.be	12-16.30u 13-16u 13-15.30u 8.30-12u tot 29 apr
zo 2	EGMP Leuven- Bowling Anglo - Pleinstraat 53, Holsbeek EGMP ZW-Vlaa -'tKartouchke-Ingelmunsterstr 8, Izegem NK Edelweissje -St-Katarina- N Cleynaertsiaan 1, Hasselt Wase Rclub - Puyenbeke - Watermolenstr104, St-Niklaas	9-12.30u 8-12u 8-12u 9-12u
di 4	AEN Brussel - Bowlmaster, rue Aug V Zande 45, Brussel	vanaf 18u
za 8	EGMP Antverpia- De Cluyse-Kerkhofblommenstr. 1 Merksem AEN Nijvel-Coll. St-Gertrude-Faubourg d Mons 1, Nijvel Gent-West MC - Centr. Reinaert, Reinaertstraat 28, Gent EVB - Lunch Garden - Blv. du Souverain 240, Oudergem	12.30- 16.30u 14-17u 13-15.30u 8.30-12u
zo 9	EGMP Herentals - St-Antonius, Kapucijnenstr 7, Herentals CN Val de Salm - Quartier de la Gare, rue dl Station, Vielsalm VV St-Truiden- Volkshuis Curieus- Breendonkstr. St-Truiden	8-12u 9-12u 8-12u
ma 10	EGMP Brugge - CM Kon. Astridln. 2, St-Michiels-Brugge	vanaf 19u
di 11	NK Zeeland - Hof Mondriaan, Vrijlandstr 28, Middelburg	19-21.30u
wo 12	NK Brabant - Bar le Duc, Korenbrugstr, 's-Hertogenbosch	20-21.45u
vr 14	AEN Verviers - S-Coeurs, rue de la Moinerie, P-Rechain	18.30-21u
za 15	MEDEC - De Cluyse- Kerkhofblommenstraat 1, Merksem Gent-West MC - Centr. Reinaert, Reinaertstraat 28, Gent EVB - Lunch Garden - Blv. du Souverain 240, Oudergem	12.30-16u 13-15.30u 8.30-12u
zo 16	EGMP ZW-Vlaand - CC Het Spoor - Eilandstr Harelbeke AEN Luik - Collège St-Servais, 104 Rue St-Gilles, Luik	13-16u 8.30-12u
di 18	NK Limburg - Le Theatre Hotel - Vruithof 50, Maastricht	vanaf 19.30u
za		

22	Gent-West MC - Centr. Reinaert, Reinaertstraat 28, Gent EVB - Lunch Garden - Blv. du Souverain 240, Oudergem Achter Olmen-TI St-Jansberg- Weerterstwg 135, Maaseik Verzamelbeurs Filanumis Expo - Meidoornkade 24, Houten (NL)	13-15.30u 8.30-12u 13-16u 9.30-19u
zo 23	EGMP Aalst - St-Jan Immerzeel - R. Novarumstr 4, Aalst EGMP Tienen - 'tHoekske - Oude Leuvensestr 93, Tienen AEN La Louvière- Rue Joseph Wauters 63, Strépy-Bracq. Internationale Muntenbeurs Luxemburg Au Casino 2000 - rue Th. Flamming, Mondorf-les-Bains	9-12u 9-12u 9-11.30u 9-16u
za 29	Gent-West MC - Centr. Reinaert, Reinaertstraat 28, Gent EVB - Lunch Garden - Blv. du Souverain 240, Oudergem Paper Money Fair Maastricht MECC - Forum 100, Maastricht	13-15.30u 8.30-12u za 10-18u zo 10-17u
zo 30	Wase Rclub - Puyenbeke - Watermolenstr 104, St-Niklaas	9-12u

VAN ECCELPOEL

Eten en drinken met smaak

Boodschappen doen bij Van Eccelpoel is zo veel meer dan een vinkje op de takenlijst!

Openingsuren

Maandag: gesloten

Dinsdag - vrijdag: 09u tot 18u

Zaterdag: 08u tot 18u

Zondag: 08u tot 12u30

www.vaneccelpoel.be

Promotie van de medaille

van 1 april **veiling 1/2023** tot 29 april
luc_vandamme@outlook.com www.medaille.be

za 15 april **MEDEC - ME**dailles & **DE**Coraties
12.30-16u zaal De Cluyse
Kerkhofblommenstr. 1, 2170 Merksem
h.j.jacobs@skynet.be
www.vereniging-medec.be

9.30-16u **Filanumis - Expo** Meidoornkade 24 - Houten (NL)

Grote Internationale Muntenbeurs - C.N. de Luxembourg
rue Th. Flamming, Mondorf-les-Bains M. Valenti +352621185786

za 29 (10-18u) zo 30 (10-17u)
MIF Paper Money Fair
Maastricht Exhibition Congress Center
Forum 100, 6229 Maastricht
www.mif-events.com

POSTKAARTENCLUB HERENTHOUT

zo 30 **Nationale Beurs** CC Ter Voncke - Vonckstr. 17 - 0497-831484

HJR Fine Arts

sprl

Hadrien J. Rambach, expert

Rue du Noyer 282-28

1030 Bruxelles

☎ +33 659 604 736

✉ coinadvisor@yahoo.co.uk

Numismatique

Conseil pour l'achat et la vente de monnaies antiques d'exception

Glyptique

Étude, achat et vente de pierres gravées antiques, Renaissance et néoclassiques

Hadrien J. Rambach

Représentant pour la Belgique

MAISON PALOMBO GENÈVE

Prise de dépôts pour vente aux enchères

Cabinet Numismatique Maison Palombo

24 rue de la Cité

1204 Genève (Suisse)

☎ +41 223 109 197

✉ palombo.geneve@gmail.com

Comptoir Marseillais de Bourse

22 la Canebière

13001 Marseille (France)

☎ +33 491 549 394

✉ palombo@wanadoo.fr

Change et Numismatique Toulonnais

28 avenue Jean Moulin

83000 Toulon (France)

☎ +33 494 935 136

✉ comptoirdechange@wanadoo.fr

Jean ELSÉN & ses Fils n.v.

VEILING 154 · 17 & 18 MAART 2023

WIJ AANVAARDEN UW VERZAMELMUNTEN,
PENNINGEN EN ERETEKENS VOOR ONZE
VEILING VAN JUNI 2023

TERVURENLAAN 65
B-1040 BRUSSEL

TEL: +32-2-734.63.56
FAX: +32-2-735.77.78

info@elsen.eu
www.elsen.eu